

Brüsszel, 2024. november 29.
(OR. en)

16128/24

ESPACE 108	TELECOM 357
RECH 516	MI 976
COMPET 1154	ENER 574
IND 534	EMPL 589
EU-GNSS 26	CSC 686
TRANS 511	CSCGNSS 13
AVIATION 161	CSDP/PSDC 835
MAR 209	CFSP/PESC 1686

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2024. november 29.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	15017/24 + COR 1
Tárgy:	Az Európai Unió űrprogramjának időközi értékelése – A Tanács következtetései (2024. november 29-én jóváhagyva)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak *az Európai Unió űrprogramjának időközi értékeléséről* szóló tanácsi következtetéseket, amelyet a Tanács a 2024. november 29-i 4063. ülésén jóváhagyott.

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI AZ EURÓPAI UNIÓ ŰRPROGRAMJÁNAK IDŐKÖZI
ÉRTÉKELÉSÉRŐL**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE az alábbiakra:

- A. az uniós űrprogram létrehozásáról szóló (EU) 2021/696 rendelet, amely egyetlen átfogó szabályozási keretbe fogja az összes uniós űrtevékenységet;
- B. „A Kopernikusz jövője 2035-ig” c. tanácsi következtetések¹;
- C. a Tanács következtetései² az űrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről;
- D. a Tanács 2023. november 14-i következtetései³ az uniós biztonsági és védelmi űrstratégiáról;
- E. a Tanács 2024. május 23-i következtetései⁴ Európa versenyképességének az űrpolitika révén történő megerősítéséről;
- F. az Európai Tanács 2024. júniusi következtetéseihez⁵ csatolt, a 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrend.

¹ 10070/22.

² 10071/22.

³ 14512/23.

⁴ 10142/24.

⁵ EUCO 15/24.

BEVEZETÉS

1. ÜDVÖZLI az EU űrprogramjának végrehajtásáról és az Európai Unió Űrprogramügynökségének (EUSPA) teljesítményéről szóló, az (EU) 2021/696 rendelet 102. cikkének (1) bekezdésében előírt időközi értékelésről szóló európai bizottsági jelentést;
2. ELISMERI a 2021-ben elindított program végrehajtása terén elért eredményeket, különös tekintettel a különböző uniós űrtevékenységek egységes szabályozási keretbe történő összefogására, ami jelentősen növeli a világűrrel kapcsolatos uniós kezdeményezések koherenciáját, hatékonyságát és stratégiai hatását;
3. ÜDVÖZLI a program kiemelt kezdeményezéseinek, a Kopernikusznak, a Galileónak és az EGNOS-nak a sikeres végrehajtását, amelyek már megfelelnek a fő teljesítménymutatóiknak, és folyamatosan a legkorszerűbb szolgáltatásokat nyújtják, amelyek az egész Unióban alapvető fontosságúak a különböző ágazatok számára;
4. ELISMERI az olyan új kezdeményezések – például a GOVSATCOM vagy a világűr-megfigyelés (SSA) – tekintetében kellő időben elért eredményeket, amelyek hozzájárulnak egyrészt az EU stratégiai autonómiájához egy nyitott gazdaságban, másrészt pedig a rezilienciájához az egyre zsúfoltabb és egyre inkább versengő űrkörnyezetben;
5. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a GOVSATCOM keretében végzett tevékenységeknek, valamint az SSA űridőjárási (SWE) és a földközeli objektumokkal (NEO) foglalkozó alkomponenseinek operatív szakasza csak a rendelet értelmében 2024. június 30-án lezáruló értékelési időszak vége felé kezdődött meg, ami problémássá tette ezen elemek alapos értékelését, különös tekintettel a költség-haszon elemzésre;
6. ELISMERI, hogy a program a kihívást jelentő globális környezet – többek között a geopolitikai feszültségek, az ellátási láncok zavarai és a Covid19-világjárvány hatásai – ellenére is összességében sikeres pályát fut be, és az új komponensek megfelelő módon történő integrálása is megkezdődött;

7. ÜDVÖZLI az összes érintett – köztük az Európai Bizottság, az EUSPA, az Európai Űrügynökség (ESA), az egyéb megbízott szervezetek és az uniós tagállamok – által a program folyamatos előrehaladása érdekében tett erőfeszítéseket, és hangsúlyozza, hogy a célkitűzések eléréséhez szoros együttműködésre van szükség;
8. Megelégedéssel ÁLLAPÍTJA MEG, hogy a program hozzájárul az EU stratégiai prioritásaihoz, különösen a zöld és digitális átállás céljainak, valamint az EU stratégiai autonómiájának és rezilienciájának támogatásához a Kopernikusz, a Galileo és az EGNOS adatainak az olyan uniós szakpolitikai területekbe való integrálása és javítása révén, mint az éghajlat-politika, a biológiai sokféleség és az óceánmegfigyelés, a közlekedés vagy a mezőgazdaság, továbbá nyugtázza a GOVSATCOM előkészítő tevékenységeinek sikeres megkezdését;
9. ELISMERI, hogy ezek a mérföldkövek bizonyítják, hogy a program egyre teljesebbé válik, és jelentős mértékben hozzájárul ahhoz, hogy az Unió globális szereplője legyen az űragazatnak, valamint elősegíti, hogy az EU továbbra is élen járjon az űrrrel kapcsolatos innováció és képességek terén;

STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEK ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI ELŐNYÖK

10. ÜDVÖZLI, hogy a program elősegíti az EU rezilienciájának és stratégiai autonómiájának növelését egy nyitott gazdaságban, valamint hozzájárul a nem európai űrrendszerektől való függőség csökkentéséhez, biztosítva, hogy az EU megőrizze önállóságát az olyan kritikus területeken, mint a műholdas navigáció, hely- és időmeghatározás és a Föld-megfigyelés, miközben biztosítja, hogy az EU képes legyen önállóan működni a globális szinten, és szintén üdvözli a világűr-megfigyelés (SSA) és az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése (SST) tekintetében növekvő kapacitásokat, különösen az egyre inkább versengő űrkörnyezetben;
11. RÁMUTAT egyes űrkomponensek kettős felhasználásának a lehetőségére, és ELISMERI, hogy adott esetben – a tagállamok hatáskörének és a program polgári jellegének tiszteletben tartása mellett – kívánatos lehet a kormányzati igények és elvárások figyelembevétele is;

12. ELISMERI, hogy a program intenzíven hozzájárult ahhoz, hogy a vállalkozások – különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k), az induló és a növekvő innovatív vállalkozások – új piacokhoz és lehetőségekhez jussanak, és szintén hozzájárult a kutatás, az innováció és a technológiai fejlődés előmozdításához, az új üzleti lehetőségek megteremtéséhez Uniós-szerte, az EU úriparának megerősítéséhez, valamint a képzett munkaerő változatlan rendelkezésre állásához – mindez erősíti az Unió szélesebb körű gazdasági növekedését is;
13. ELISMERI, hogy a végrehajtott program társadalmi-gazdasági előnyei arányban állnak a program által generált szolgáltatások és adatok teljes körű létrehozásával és széles körű felhasználásával, és HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy stratégiai megközelítés és kezdeményezések révén a program valamennyi komponense a figyelem középpontjába kerüljön, és a felhasználók minél szélesebb körben vegyék igénybe azokat mind az új-, mind a nem újágazatokban;

PROGRAMVÉGREHAJTÁS

14. ELISMERI, hogy a Kopernikusz komponens fejlesztése a Sentinel-1 B-ről meg nem érkezett adatok okozta hátráltató tényezők ellenére is kedvezően alakult, és a komponens meghaladta teljesítménycéljait, így többek között az adatok és szolgáltatások megbízhatóságára és folytonosságára vonatkozó célokat is. ELISMERI, hogy a Kopernikusz-adatok és -szolgáltatások felhasználóinak száma folyamatosan nő, ami tükrözi, hogy a nyújtott információk egyre jelentősebbé és hasznosabbá válnak a felhasználók igényeinek kielégítésében és az uniós szakpolitikák, különösen az uniós zöld megállapodás támogatásában;
15. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a program jelenlegi árképzési politikája, különösen a Kopernikusz ingyenes, teljes körű és nyílt hozzáférésű adatokra vonatkozó politikája hatékonyan bizonyult az innováció és a széles körű felhasználás támogatásában több ágazatban, ugyanakkor MEGÁLLAPÍTJA, hogy a kereskedelmi forrásokból történő adatgyűjtés tekintetében korlátozott a meglévő adatmegosztási és engedélyezési modell;
16. NYUGTÁZZA azt az értékelést, amely azon potenciális új uniós Föld-megfigyelési kormányzati szolgáltatások kidolgozásáról készült, amelyek kiegészítenék a meglévő és a tervezett képességeket, és kielégítenék az azonosított igényeket, ideértve adott esetben a biztonság és a védelem támogatásának fokozását is;

17. ÜDVÖZLI a Galileo általános teljesítményét és az olyan új szolgáltatások bejelentését, mint a nagy pontosságú szolgáltatás (HAS), amely jelentősen javítja a Galileo pontosságát, továbbá ÜDVÖZLI a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás (PRS) és a nyilvános navigációsüzenet-hitelesítési szolgáltatás (OSNMA) keretében, a működőképessé nyilvánításra felkészülés során végzett kezdeti adatsugárzást, amelynek célja, hogy kritikus előnyöket biztosítson mind a kormányzati, mind a magánszektor számára többek között a közlekedés, a mezőgazdaság, a veszélyhelyzet-kezelés, a biztonság és a védelem területén. Aggodalommal VESZI TUDOMÁSUL a jelhamisítás (spoofing) és az elektronikai zavarás (jamming) egyre gyakrabban előforduló eseteit;
18. SAJNÁLATÁT FEJEZI KI amiatt, hogy – részben a felbocsátási szolgáltatásokkal kapcsolatos problémák miatt – még nem sikerült megvalósítani a Galileo nyílt szolgáltatási teljes műveleti képességét és a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás kezdeti műveleti képességét, HANGSÚLYOZZA, hogy ezek a problémák potenciális kockázatot jelentenek a Galileo-szolgáltatások folytonosságára és minőségére nézve, és SZORGALMAZZA a programon belüli minőség- és biztonságirányítás folyamatos javítását; ennek megfelelően SÜRGETI a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a műholdak telepítését, adjon választ a kihívásokra, és biztosítsa a Galileo-szolgáltatás teljesítményének hosszú távú fenntartását;
19. ELISMERI, hogy bár az EGNOS jelentős mértékben javította az európai műholdas navigáció pontosságát és megbízhatóságát, továbbra is vannak hiányosságok a lefedettség terén, FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy kezelje ezeket a lefedettségi hiányosságokat, és biztosítsa a folyamatos és biztonságos üzemeltetést az EGNOS V3 kiépítése során, és igazítsa hozzá az EGNOS-rendszert a többi jelentős felhasználó igényeihez;
20. ÜDVÖZLI – a világűr-megfigyelési (SSA) komponensen belül – az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére (SST) irányuló szolgáltatások által elért sikereket, különösen a tagállamok növekvő arányú részvételét, valamint a nyilvántartásba vett szervezetek és műholdak növekvő számát, ami azt tükrözi, hogy a program sikeresen fokozta a világűr-megfigyelést az EU-n belül, valamint előmozdította a világ különböző régióiban meglévő és fejlesztés alatt álló űrmegfigyelési és nyomon követési rendszerek közötti globális koordinációt;

21. HANGSÚLYOZZA, hogy az EU-nak korszerűsítene kell és meg kell erősítene az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló (SST) infrastruktúráját annak érdekében, hogy javuljon az űrobjektumok és űrszemét feltérképezésére és nyomon követésére való képessége, így FELSZÓLÍTTA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az SST-képességek fejlesztését annak érdekében, hogy szilárd és reziliens rendszert biztosítsanak a világűr-megfigyeléshez;
22. HANGSÚLYOZZA, hogy az uniós űrrendelet 60. cikke szerinti SWE-szolgáltatásokra (űridőjárási eseményekkel kapcsolatos szolgáltatásokra) vonatkozó követelmények folyamatban lévő elemzése fontos szerepet tölt be. Ezenfelül ELISMERI, hogy az Európai Űrgynökség (ESA) hatékonyan hajtja végre az ezen a területen, valamint a földközeli objektumok (NEO) területén rábízott feladatokat;
23. NYUGTÁZZA a GOVSATCOM-kezdeményezés keretében a szolgáltatásnyújtásra irányuló előkészítő tevékenységek folyamatban lévő végrehajtását, így többek között a GOVSATCOM-központ infrastruktúrájának beszerzési eljárását, valamint a kezdeti késedelmek mérséklését, ami bizonyítja, hogy a program képes az Unió és tagállamai missziói és műveletei, és különösen a kritikus fontosságú biztonsági és védelmi missziói számára nélkülözhetetlen biztonságos kommunikációs szolgáltatások nyújtására;
24. HANGSÚLYOZZA, hogy a GOVSATCOM-komponens kiegészíti az Unió biztonságos konnektivitási programját, az IRIS²-t, biztosítva, hogy az átfogó, költséghatékony és eredményes módon igazodjon az EU biztonságos kommunikáció terén fennálló szükségleteihez, ideértve a globális lefedettséget is;

Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA)

25. ÜDVÖZLI, hogy az Európai GNSS Ügynökség (GSA) az Európai Unió Űrprogramügynökségévé (EUSPA) alakult át, ami jelentős lépés mind magának a programnak, mind pedig a program és komponensei operatív rendszerének irányítását és kezelését illetően. Ezzel párhuzamosan ELISMERI az EUSPA által az új feladatok ellátása kapcsán, valamint az új felelősségi körökhöz és kihívásokhoz való alkalmazkodás terén tanúsított agilitást;

26. ÜDVÖZLI az EUSPA általános teljesítményét az uniós űrprogram szerinti alapvető és rábízott feladatok irányítása terén, valamint az ügynökség erőfeszítéseit, amelyek fontos szerepet játszottak a hatékony szolgáltatásnyújtásban és az űreszközök biztonságos kezelésében, valamint az innováció és a piaci elterjedés előmozdításában az uniós űrágazatban. ÜDVÖZLI, hogy sikerült biztosítani a Biztonsági Akkreditációs Bizottság függetlenségét és autonómiáját;
27. HANGSÚLYOZZA az EU Űrprogramügynökségének (EUSPA) az uniós űrprogram űrbiztonsági megfigyelő struktúrájaként betöltött szerepét, ÜDVÖZLI a Galileo biztonsági megfigyelőrendszere jelenlegi korlátainak csökkentésére irányuló bizottsági cselekvési tervet, és HANGSÚLYOZZA, hogy meg kell erősíteni az uniós műholdas rendszerek működési biztonságát, valamint azt, hogy meg kell erősíteni az EUSPA e tekintetben betöltött rendkívül fontos szerepét is;

TANULSÁGOK ÉS KILÁTÁSOK

28. HANGSÚLYOZZA, hogy sürgősen foglalkozni kell az űrprogram biztonságát és rezilienciáját érintő növekvő fenyegetésekkel, tekintettel a növekvő kiberbiztonsági kockázatokra, a rádiófrekvenciás interferenciákra, a naptevékenységre és az ütközési kockázatokra, és RÁMUTAT, hogy határozott fellépésre van szükség az űrtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához;
29. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy csökkenteni kell az uniós űrprogram harmadik országoktól való függőségét, ami különösen fontos az olyan kritikus területeken, mint a nyersanyagokhoz, alkotóelemekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, és ÜDVÖZLI a Kritikus Technológiák Megfigyelőközpontja és a kritikus űrtechnológiákkal foglalkozó közös munkacsoport tevékenységeit;
30. ELISMERI, hogy meg kell erősíteni az Unió világűrhez való autonóm, biztonságos és költséghatékony hozzáférését, TUDOMÁSUL VESZI a Bizottság arra irányuló intézkedéseit, hogy kellően indokolt körülmények között harmadik országbeli szolgáltatókkal alternatív felbocsátási megoldásokat biztosítson, és HANGSÚLYOZZA, hogy égetően fontos és szükséges biztosítani a folytonosságot a világűrhez való hozzáférést szolgáló autonóm európai felbocsátási képességek adaptálásának, fejlesztésének és telepítésének támogatása során, figyelembe véve az Unió alapvető biztonsági érdekeit;

31. EMLÉKEZTET ARRÁ, hogy az uniós űrprogram további programozása során biztosítani kell a jelenlegi operatív komponensek, különösen a Kopernikusz, a Galileo és az EGNOS fokozott folytonosságát és továbbfejlesztését;
32. SZORGALMAZZA, hogy az uniós űrprogramban részt vevő valamennyi szereplő egyszerűsítse a közbeszerzési folyamatokat, valamint SZORGALMAZZA az űrágazat új szereplőinek és a kialakulóban lévő űrkoszisztemának a programba való további integrálását (ideértve az induló innovatív vállalkozásokat, az új belépőket és a kkv-kat), és HANGSÚLYOZZA, hogy az Unió nyitott gazdaságban való stratégiai autonómiájának előmozdítására irányuló célkitűzésre figyelemmel, különösen ami a kulcsfontosságú technológiák és értékláncok technológiáját illeti, fontosak a diverzifikált és innovatív európai űripár fejlesztését támogató nyílt és átlátható közbeszerzési eljárások;
33. FELKÉRI a Bizottságot, hogy további munkája során építsen arra az értékelésre⁶, amely feltérképezi az űralapú adatok és szolgáltatások jobb piaci elterjedésének akadályait, hiszen ezeknek az akadályoknak a felszámolása döntően fontos az uniós űrprogram társadalmi-gazdasági előnyeinek maximalizálása és az űrprogram által kínált lehetőségek Unió-szerte történő teljes körű kihasználásának biztosítása szempontjából, és FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy a megbízott szervezetekkel – köztük az EUSPA-val – együtt és a tagállamok bevonásával kezelje ezeket a kihívásokat egy előretekintő, az együttműködésre, az innovációra és az alkalmazkodóképességre hangsúlyt helyező stratégiai megközelítés révén, amely egy e célnak megfelelő űradat-stratégia kidolgozása és elfogadása révén juthat érvényre;
34. FELKÉRI a Bizottságot, hogy mozdítsa elő egy erős uniós űrgazdaság kialakulását azáltal, hogy valamennyi tagállamban és uniós régióban megerősíti a versenyképességet, az innovációt, a vállalkozói készséget, a készségfejlesztést és a kapacitásépítést, különös tekintettel a kkv-kra és az induló vállalkozásokra;
35. MEGJEGYZI ugyanakkor, hogy a rendeletben előírt fő mutatókat jobban meg kell határozni, különösen a versenyképességnek, a kkv-k szerepének és a programozás egyes elemeinek tekintetében, ennél fogva ELISMERI, hogy az új fogalmi keret fontos eszköz lenne az uniós űrprogram előnyeinek értékeléséhez;

⁶ 12013/24.

36. ELISMERI, hogy a versenyképes innovációba és infrastruktúrába történő folyamatos, felhasználó-központú beruházások elengedhetetlenek ahhoz, hogy meg lehessen tartani az űrtechnológiák terén betöltött vezető szerepet, valamint elő lehessen mozdítani a szinergiákat azokkal a programokkal és kezdeményezésekkel, amelyek új űralkalmazásoknak technológiák, így például mesterséges intelligencia, kvantumtechnológia, autonóm rendszerek és kiberbiztonság révén való támogatását szolgálják;
37. ÜDVÖZLI, hogy az uniós űrprogram segít megerősíteni az Unió megbízható partnerként betöltött pozícióját az űrdiplomáciában. A program eredményei – elsősorban a Kopernikusz, a Galileo és az EGNOS komponens, továbbá az SST-alkomponens révén – globális referenciaértékként szolgálnak, és létfontosságúak a harmadik országokkal való partnerségek kialakításához és megerősítéséhez, amelyek elengedhetetlenek az EU globális befolyásának növeléséhez és a világűrben folytatott nemzetközi együttműködés előmozdításához.
-